

Sp. Leonard Grandke.

W tym roku zatem upłynęło 25 lat od czasu, w którym bohaterski Telesfor opuścił szkołę. On jeden przetrwał całe prześladowanie, nie ugiął się pod żadnym naporem szkoły pruskiej. Dziś p. Telesfor jest męczyzną w sile wieku. Obecnie mieszka w Borzykowie, pow. wrzesiński. Podczas gdy o nim społeczeństwo zapomniało, jego prześladowcy mieszkają spokojnie w Polsce i podobno nawet zajmują posady państwowe.

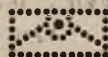
* *

Mimowoli ciśnie się na myśl porównanie tych czasów z obecnymi czasami. Przed 25 laty istniały na pogwałcenie nas, Polaków, ostre i nie-ludzkie przepisy, a jednak nie tylko rodzice, lecz i młodzież szkolna nmiała im się przeciwstawiać. Oni wtedy zwyciężyli moralnie. Dziś wspominamy o nich jako o bohaterach, którzy stanęli w obronie swojej wiary i swojej mowy.

A jak jest dzisiaj? Dzisiaj tych nie-ludzkich praw już niema. Dzisiaj istnieją prawa, które pozwalają nam, Polakom w Niemczech, nie tylko mōdlić się po polsku nie tylko pobierać naukę przygotowawczą do spowiedzi i komunji św. w polskim języku, ale ale pozwalają nam tworzyć własne polskie szkoły. A jednak ze smutkiem stwierdzać musimy, jak liczba dzieci, przygotowywanych do spowiedzi i komunji św. w polskim języku maleje z każdym rokiem, szczególnie tu na Śląsku.

Jeżeli o tamtych dzieciach i rodzicach, którzy, broniąc swej ojczystej wiary i mowy, narażali się na srogie prześladowania, wspominamy jako o bohaterach, to jakże wspominać o nas będą przyszłe pokolenia? O nas, którzy nie wyzyskujemy praw tak, jakbyśmy to czynić mogli.

Warto się zastanowić nad tem i wyciągnąć odpowiednią naukę z tego.

Pokrzepienie z zachodnich ziem.

Jedną z przyczyn powstania państwa polskiego był brak silnych — lub wogóle — organizmów państwowych poza plemieniem Polan. Plemię to, narzuciło silną organizację państwową i nazwę swego terytorjum plemiennego i innym plemionom. Że właśnie państwowość nasza

wywodzi się z dzisiejszej Wielkopolski, dowodem tego, że jeszcze w XII i XIII. wieku nazwę „Polonia - Polska“ używa się tak do terytorjum plemiennego Polan t. j. dzisiejszej Wielkopolski jak i do całego obszaru państwa polskiego. Jako dowód może posłużyć również historia na-